

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی (عملی)

نام درس: مدیریت و برنامه ریزی در خدمات مامایی	+
کد درس: 11	+
مقطع و رشته: ترم دوم دانشجویان کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی	+
ترم تحصیلی: نیمسال دوم 1404-1405	+
تعداد واحد: کل: 1 واحد شامل نظری: 1 واحد عملی: 0	+
مدرس / مدرسین درس (سهم هریک به واحد)	+
* دکتر اعظم باخته * مسئول درس	+
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی)	+
چهارشنبه ساعت 14-16 نیم سال دوم تحصیلی 1404-1405 (8 هفته دوم)	+
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: دو شنبه 12-14	+
پیش نیازها: ندارد	+
هم نیازها: ندارد	+
محل آموزش: دانشکده پرستاری و مامایی	+

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

- ✓ اهداف کلی دوره (بر اساس کوریکولوم):
- ✓ آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم و روش های مهم مدیریت، برنامه ریزی در خدمات مامایی
- ✓ شرح درس بر اساس کوریکولوم:
- ✓ فراگیران قادرند با کاربرد اصول مدیریت از منابع و ابزارها و افراد در یک محیط کاری، استفاده بهینه نمایند و نسبت به ارتقاء کیفیت مستمر (CQI) به عنوان شرط اصلی تضمین موفقیت یک سیستم آگاهی می یابند.

✓ اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- جلسه اول: آشنایی با اصول کلی و مفاهیم مدیریت و رهبری (آموزش مجازی)
- جلسه دوم: آشنایی با سازمان (organization) و اجزاء آن (درونداها، فرآیندها و برونادهای سازمان)

جلسه سوم: آشنایی با مفاهیم برنامه ریزی و اصول و مراحل آن (planning)

جلسه چهارم: آشنایی با انواع برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی و تحلیل مسیر

جلسه پنجم: آشنایی با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (TQM) و کاربرد آن در خدمات بهداشتی

جلسه ششم: آشنایی با استراتژی ارتقای فرآیند بر اساس مدل FOCUS-PDCA برای برخورد با مشکلات

جلسه هفتم: آشنایی با مدیریت اطلاعات در مدل تعالی سازمانی EFQM و استراتژیهای برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی

جلسه هشتم: ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن (آموزش مجازی)

✓ اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با اصول کلی و مفاهیم مدیریت و رهبری (مجازی)
اهداف ویژه رفتاری جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ مدیریت را تعریف نموده و فرآیند مدیریت را تجزیه و تحلیل نماید.
- ✓ علم یا هنر بودن مدیریت را تفسیر نماید.
- ✓ مهارت‌ها و وظایف مدیر را با ذکر مثال تشریح نماید.
- ✓ نقش‌های مدیران را توصیف، و با هم مقایسه نماید.
- ✓ مدیران را از نظر سطح، موقعیت و عنوان با هم مقایسه نماید.
- ✓ تعاریف مختلف رهبری را بیان کرده، تفاوت بین مدیریت و رهبری را توضیح دهد.
- ✓ سبک‌های مختلف رهبری را ذکر کرده و ویژگیهای رهبران هریک از سبکها را تشریح نماید.
- ✓ مبانی قدرت رهبر را بیان کرده و بتواند ارتباط آنها را با هم شرح دهد.
- ✓ ویژگیها و مهارتهای مورد نیاز یک رهبر موفق را توضیح دهد.

تکلیف کلاس:

مهارت های مدیریتی مورد نیاز یک ماما در واحدهای بهداشتی و درمانی را در رده های مختلف مسوولیتی (کارشناس واحد- مسوول واحد- مدیرمرکز) تشریح و مقایسه نماید.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با سازمان (organization) و اجزاء آن (درونداها، فرآیندها و برونداهاى سازمان)
اهداف ویژه رفتاری جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ ضمن تعریف سازمان، اصول سازماندهی را شرح دهد.
- ✓ تقسیم کار را تعریف، مزایا و معایب آن را توضیح داده و مبانی تقسیم کار را بشناسد.
- ✓ اختیار و مسئولیت را تشریح نموده و مزایا و موانع تفویض اختیار را شرح دهد.
- ✓ انواع سازمان را نام برده و خصوصیات سازمان غیر رسمی را برشمارد.
- ✓ انواع سازمان‌ها را شناخته و با هم مقایسه نماید.
- ✓ نمودار سازمانی را جهت یک موسسه فرضی ترسیم نماید.

- ✓ درونداها، فرآیندها و برون داد را در سازمان تعریف کند.
- ✓ با تعریف فرایند و اجزای آن مثال هایی از فرایند های موجود در واحد مامایی یک مرکز بهداشتی درمانی را ذکر نماید.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با مفاهیم برنامه ریزی و اصول و مراحل آن (planning)
اهداف ویژه رفتاری جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ ضمن تعریف برنامه ریزی، فرآیند تدوین برنامه ریزی را شرح دهد.
- ✓ گام های برنامه ریزی را با ذکر مثال تشریح نماید.
- ✓ برنامه ریزی استراتژیک ، تاکتیکی و عملیاتی را با ذکر مثال با هم مقایسه نماید.
- ✓ خط مشی، رویه و روش را در پرستاری و مامایی با ذکر مثال توصیف نماید.
- ✓ اجزای یک برنامه بهداشتی را مشخص و برای هر بخش یک مثال بیاورد.
- ✓ راهکارهای شناسایی مشکلات بهداشتی را توضیح دهد.
- ✓ شبکه علیت برای یک مشکل شایع در بخش زایمان بیمارستان معتضدی را رسم نماید.
- ✓ ضمن تعریف پایش و ارزشیابی، ویژگی ها و مراحل انجام آنها را توضیح دهد.
- ✓ یک برنامه ریزی سالیانه با توجه به نیاز موسسه تنظیم نماید.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با انواع برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی و تحلیل مسیر
اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ ویژگیهای برنامه ریزی عملیاتی و استراتژیک را توصیح دهد.
- ✓ رسالت یا ماموریت سازمان را با توجه به نقش آن در تدوین برنامه ریزی عملیاتی و استراتژیک شرح دهد.
- ✓ مراحل برنامه ریزی عملیاتی را بیان نماید.
- ✓ مفهوم برنامه سلامتی را بیان کرده و اجزای آن را توضیح دهد.
- ✓ چگونگی طراحی یک برنامه سلامتی را با توجه به اولویت بندی های مهم آن شرح دهد.
- ✓ معیارهای تعیین بهترین راه حل ممکن را توضیح دهد.
- ✓ اهداف تهیه گزارش برنامه عملیاتی را بیان نماید.
- ✓ روش های پایش و ارزشیابی برنامه عملیاتی را توضیح دهد.
- ✓ یک برنامه ریزی عملیاتی در اجرای برنامه های سلامت خانواده طراحی کند.

تکلیف کلاسی:

یک برنامه عملیاتی سلامت مادران را از یکی از مراکز داخل یا خارج از کشور انتخاب و آن را نقد نمایند (ارائه در جلسه هشتم) .

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (TQM) و کاربرد آن در خدمات بهداشتی
اهداف ویژه رفتاری جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ مدیریت کیفیت جامع TQM را تعریف و هدف از اجرای آن را بیان کند.
- ✓ شیوه مدیریت کیفیت جامع و اصول استقرار آن را بیان کند.

- ✓ وجه تمایز TQM را از سایر رویکردهای مدیریت توضیح و اصول استقرار آنها با هم مقایسه نماید.
- ✓ مراحل اجرایی مدیریت کیفیت جامع TQM را نام ببرد.
- ✓ عوامل موثر بر اثربخشی TQM را لیست نماید.
- ✓ مفاهیم کیفیت، کیفیت در خدمات بهداشتی و ارتقای مستمر کیفیت (CQI) را تعریف نماید.
- ✓ اصول CQI را توضیح داده و اهمیت آنرا در کاهش هزینه ها و افزایش رضایتمندی افراد و اجتماع تشریح نماید.
- ✓ جایگاه مشتری، کارکنان و مدیران در دیدگاه ارتقای کیفیت را تعیین و تشریح نماید.
- ✓ جایگاه کنونی مشتری، کارکنان و مدیران را در یک محیط واقعی مراکز بهداشتی درمانی با جایگاه مورد انتظار در مدیریت کیفیت مقایسه نماید.
- ✓ ضمن بررسی سیر تحول مدیریت کیفیت، کارایی انواع نظام های مبتنی بر بازاریابی، کنترل کیفیت، تضمین کیفیت و ارتقای مستمر کیفیت را با هم مقایسه کند.

تکلیف کلاسی:

دانشجویان با استفاده از دیدن فیلم مدیریت جامع کیفیت دمینگ 14 اصل دمینگ در مدیریت کیفیت را توضیح دهند.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی با استراتژی ارتقای فرآیند بر اساس مدل FOCUS-PDCA برای برخورد با مشکلات اهداف ویژه رفتاری جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ کلیات مدل FOCUS-PDCA را توضیح دهد.
- ✓ معیارهای لازم برای انتخاب یک فرایند جهت ارتقا را توضیح دهد.
- ✓ چگونگی تهیه نمودار قالبی و نوشتن بیان فرصت را توضیح دهد.
- ✓ ویژگی ها و نحوه عملکرد تیم ارتقا را توضیح دهد.
- ✓ با ذکر یک مثال، اعضای مناسب ارتقای یک فرایند انتخابی در بخش زایمان را مشخص نماید.
- ✓ طرز ترسیم و کاربرد نمودارهای همگرایی و استخوان ماهی را توضیح دهد.
- ✓ روش های انتخاب موارد ارتقا را توضیح دهد.
- ✓ چرخه PDCA را توضیح دهد.

تکلیف کلاسی:

با مراجعه به واحد مامایی یک مرکز بهداشتی درمانی و یا بخش زایمان یک بیمارستان دانشگاهی و تهیه فهرستی از فرایندهای جاری در این مراکز جهت استفاده در کار گروهی جلسه ششم

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با مدیریت اطلاعات در مدل تعالی سازمانی EFQM و استراتژیهای برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی

اهداف ویژه رفتاری جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ تعالی سازمانی را تعریف و اصول و مفاهیم اساسی آن را توضیح دهد.
- ✓ مزایای مدل تعالی سازمانی را تشریح نماید.
- ✓ معیارهای مهم در توانمندسازی مدل تعالی سازمانی EFQM را نام ببرد.
- ✓ معیارهای نه گانه این مدل جهت سنجش و خودارزیابی سازمانی را توضیح دهد.

- ✓ اهمیت اطلاعات و دانش در ارزشهای مدل تعالی سازمانی EFQM را توضیح دهد.
- ✓ ارزشهای مدل تعالی EFQM را شرح دهد.
- ✓ مدل برتری EFQM را در دو قسمت نتایج و توانمندسازها توضیح دهد.
- ✓ مدیریت بر مبنای فرآیندها و واقعیت ها را در این مدل تفسیر نماید.
- ✓ اصل «یادگیری، نوآوری و بهبود مستمر» را در مدل تعالی سازمانی اروپایی EFQM توضیح دهد.
- ✓ مراحل طراحی و اجرای یک برنامه آموزشی و مشاوره ای را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه هشتم: ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن (مجازی)
اهداف ویژه رفتاری جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ✓ مفهوم و انواع نیاز(هنجاری، احساس شده، مورد درخواست، پیش بینی شده و.....) را توضیح دهد.
- ✓ مفهوم و اهداف نیازسنجی را توضیح دهد.
- ✓ روشهای تعیین نیازهای آموزشی در برنامه های بهداشت مادر و کودک را توضیح دهد.
- ✓ ضمن تعریف پایش، ویژگی ها و مراحل انجام آن را توضیح دهد.
- ✓ خصوصیات و مراحل انجام ارزشیابی را توضیح دهد.
- ✓ یک برنامه بهداشت و مادر و کودک را ارزیابی کند
- ✓ از نظر اقتصادی یک برنامه بهداشت مادر و کودک را تحلیل کند.

✓ روشهای تدریس:

■ سخنرانی (Lecture)	■ پانل بحث و گفت وگو (Panel Discussion)
□ آموزش مبتنی بر حل مسئله (PBL)	□ آموزش مبتنی بر تیم (TBL)
■ ارائه سمینار توسط دانشجو	□ کار در پراتیک و مرکز مهارتها
□ آموزش بر روی مولاژ	□ گردش علمی (Field Trip)
□ ایفای نقش (Role Play)	□ شبیه سازی (Simulation)
□ سایر موارد	

✓ رسانه های کمک آموزشی:

■ اسلاید (پاورپوینت)	■ فیلم آموزشی	□ پوستر	□ مدل	□ نمونه بیمار	□ نرم افزار	□ پمفلت
□ جزوه	□ سایر					

✓ نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

□ OSCE	□ کوئیز	■ امتحان کتبی پایان دوره/ترم	■ امتحان کتبی/ شفاهی میان دوره/ ترم	□ پروژه
□ تحقیق	□ سمینار	■ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت		
□ آزمون های استدلالی (سناریو، پازل، ویژگی های کلیدی)	□ سایر موارد :			

روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
1	تکوینی	ارائه کنفرانس، کوئیز، امتحان کتبی/ شفاهی میان دوره/ ترم	30 درصد
2	تراکمی	آزمون کتبی پایانی تشریحی (برخی چندگزینه ای)	60 درصد
3	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی	پرسش و پاسخ و بحث	10 درصد

📌 منابع و مراجع آموزشی

✓ منابع اصلی:

- 1- آصف زاده سعید، رضاپور عزیز، برنامه ریزی بهداشت و درمان، آخرین چاپ
- 2- آصف زاده سعید، رضاپور عزیز، مدیریت بهداشت و درمان، آخرین چاپ
- 3- کونتز هارولد، ترجمه چمران محمد هادی، اصول مدیریت، آخرین چاپ

✓ منابع فرعی و مکمل:

- 1- دکتر حسین حاتمی و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی. جلد دوم. فصل هفتم. گفتار 1 و 4. نشر ارجمند.
- 2- جان ام برایسون. برنامه ریزی استراتژیک. مترجم مهدی خادمی. تهران انتشارات آریانا قلم.
- 3- شهریار عزیزی، سیدحمید خدادادحسینی. مدیریت و برنامه ریزی استراتژیک: رویکردی جامع. نشر اشراقی.
- 4- جاسبی، عبا... اصول و مبانی مدیریت. نشر دانشگاه آزاد اسلامی. آخرین چاپ
- 5- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. معاونت آموزشی. برنامه ریزی آموزشی در مامایی.
- 6- لامعی، ابوالفتح. کارگاه ارتقای مستمر کیفیت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.

✓ پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین:

www.UpToDate.com; [www. Healthline.com](http://www.Healthline.com); www.WebMed.com; [www. Mayoclinic. com](http://www.Mayoclinic.com)

بسته به موضوع در مورد وبسایت‌های اختصاصی در هر جلسه راهنمایی می شود

مقالات از Google Scholar

📌 قوانین و مقررات دوره

- 1- حضور و غیاب: حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- 2- تحویل به موقع تکالیف
- 3- سیاست تقلب و plagiarism
- 4- رعایت اخلاق حرفه‌ای
- 5- رعایت پوشش حرفه ای

6- رعایت نحوه ارتباط با استاد

7- مشارکت در دوره : در بحث های گروهی و فعالیت های آموزشی شرکت نمایند.

سایر: تلفن همراه خود را در کلاس درس خاموش نمایند، در هر جلسه آمادگی پاسخگویی به سوالات مباحث قبل را داشته باشند و در

بحث های گروهی و فعالیت های آموزشی شرکت نمایند.

جدول زمانبندی درس مدیریت و برنامه ریزی در خدمات مامایی

روز و ساعت جلسه : سه شنبه ساعت 16-18 (8 هفته اول)، (مدرس: دکتر اعظم باخته)

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس
1	آشنایی با اصول کلی و مفاهیم مدیریت و رهبری (آموزش مجازی)	اعظم باخته
2	آشنایی با سازمان (organization) و اجزاء آن (دروندادها، فرآیندها و بروندادهای سازمان)	اعظم باخته و دانشجویان
3	آشنایی با مفاهیم برنامه ریزی و اصول و مراحل آن (planning)	اعظم باخته و دانشجویان
4	آشنایی با انواع برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی و تحلیل مسیر	اعظم باخته و دانشجویان
5	آشنایی با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (TQM) و کاربرد آن در خدمات بهداشتی	اعظم باخته و دانشجویان
6	آشنایی با استراتژی ارتقای فرآیند بر اساس مدل FOCUS- PDCA برای برخورد با مشکلات	اعظم باخته و دانشجویان
7	آشنایی با مدیریت اطلاعات در مدل تعالی سازمانی EFQM و استراتژی های برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی	اعظم باخته و دانشجویان
8	ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن (آموزش مجازی)	اعظم باخته

جدول بلوپرینت آزمون درس مدیریت و برنامه ریزی در خدمات مامایی

جدول بلوپرینت آزمون: درس مدیریت و برنامه ریزی در خدمات مامایی نیمسال تحصیلی: دوم 1404-1405
دانشکده: پرستاری و مامایی گروه آموزشی: سلامت باروری

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
				شناختی	مهارتی	نگرشی
1	آشنایی با اصول کلی و مفاهیم مدیریت و رهبری	2	3	3	-	-
2	آشنایی با سازمان و اجزاء آن (درونداها، فرآیندها و برونداهای سازمان)	2	4	4	-	-
3	آشنایی با مفاهیم برنامه ریزی و اصول و مراحل آن (planning)	2	4	4	-	-
4	آشنایی با انواع برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی و تحلیل مسیر	2	4	4	-	-
5	آشنایی با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت و کاربرد آن در خدمات بهداشتی	2	4	4	-	-
6	آشنایی با استراتژی ارتقای فرآیند بر اساس مدل FOCUS-PDCA برای برخورد با مشکلات	2	4	4	-	-
7	آشنایی با مدیریت اطلاعات در مدل تعالی سازمانی و استراتژیهای برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی	2	4	4	-	-
8	ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن	2	3	3	-	-

چک لیست ارزیابی طرح دوره دروس نظری و آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

🚩 نام و نام خانوادگی استاد/اساتید(سهم به واحد) : دکتر اعظم باخته 1 واحد نظری

نام دانشکده: پرستاری و مامایی عنوان درس: مدیریت و برنامه ریزی در خدمات مامایی

مخاطبان/ترم تحصیلی دانشجو: دانشجویان ترم دوم کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی

نیمسال و سال تحصیلی کنونی: نیمسال دوم سال تحصیلی 1404-1405

نام ارزیاب / ارزیابان: دکتر مستانه کامروامنش(مدیر گروه)

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	حد نصاب نمره	نمره ارزیابی مدیر گروه	نمره ارزیابی EDO
1	مشخص بودن عنوان کلی درس ، کد درس	0/5	0/5	0/5	
2	مشخص بودن مخاطبان	0/5	0/5	0/5	
3	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد	0/5	0/5	0/5	
4	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)	0/5	0/5	0/5	
5	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز	0/5	0/5	0/5	
6	مشخص بودن هدف کلی دوره	1	1	1	
7	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	1.5	1.5	1.5	
8	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	2	2	2	
9	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی	2	2	2	
10	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب	1	1	1	
11	مشخص بودن روش تدریس	1	1	1	
12	مشخص بودن وسایل آموزشی	1	1	1	
13	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان	1	1	1	
14	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره	1	1	1	
15	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	0/5	0/5	0/5	
16	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	2	2	2	
17	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	1.5	1.5	1.5	
18	پوشش دادن بایدهای یادگیری (Must learn) در طرح دوره	2	2	2	
	نمره نهایی	20	20	20	

پیشنهادهات:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

اعظم فرجی

تاریخ ارسال

نام و امضای مدیر گروه:

دکتر مستانه کامروامنش

تاریخ ارسال: 1405/1/16

نام و امضای مدرس:

دکتر اعظم باخته

تاریخ تحویل: 1404/12/25